

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۱۰/۰۴

لیکوال: Vicken Cheterian
ژباړه: نجیب الله پتمن

د افغان جهاد تاریخ د عینی شاهد روایت

په زړه پوری لیکنه او واقعیتونه پکې منعکس دي او په لوستلو ارزوي

کره کتنه

عرب -افغان او د جهادي پاڅون پیل:

د عرب - افغان عبدالله انس " سترگي په لاره کېسه" یو غوره اثر دی، نه یوازې د دی لپاره چې څه یې لیکلي ، مگر د دی لپاره چې څه یې نه دي لیکلي.

عبدالله انس ځوان الجزایري کلیوال عرب دی چې د عقیدې پر بنیاد په افغانستان کې د شوروی یرغل په مقابل کې جنگیدلي وو. هغه اوس په انګلیس کې اوسېږي.

د کتاب نوم **To The Mountains** غرونو ته منځ پانګه د جهادي نهضت لپاره ځان قربانول دي چې په پای کې په ورکه لاره ولاړل.

دانس کېسه کې جهادي افسانه نیمګړې د نهضت ځینو کمزورتیاوو له مشرتوب او سیاسي سواد نشتوالي ته ګوته نیولي دي.

انس ځینې پټ رازونه چې تر اوسه په پرده کې پوښلي پاته دي ندی څرګند کړي. یو پټ راز چې عرب - افغان نهضت په کوم بنیاد جوړ شوی وو ، تر اوسه پټ پاته دی.

عبدالله انس ځانګړي شاهد دی :

هغه د افغان جهاد سره په پیل کې یو ځای شو.

انس د سفر جزئیات چې افغانستان ته تللي وو داسې څرګند کړل.

د ۱۹۸۴ په پیل کې افغانستان ته سفر وکړ او لس کاله هلته پاته شو.

عبدالله انس دپیسو راټولولو لپاره امریکا ته څو سفرونه وکړل ، د عربو د خدمتونو دفتر Arab Service Bureau د عرب - افغان لوژستیکي سازمان جوړ او د څه وخت لپاره دهغه مشر پاته شوی وو.

دافغان جهاد په دوران کې چې دغه دفتر MAK په امریکا کې ۵۲ قانوني دفترونه لرل، داعجیبه خبره وه چې د سور جنگ په زمانه کې سیاسي اتحاد او وینډ حیرانونکي لوبه وه.

د عرب - افغان لوژستیکي اداره MAK په تدریجي توګه د جهاد بنسټ او وروسته القاعده فساد وزیرول چې القاعده د بن لادن تر مشرۍ لاندې وده او هر لور ته ریښي وغزولي.

انس پوهیدل چې بن لادن ، خطاب د شمالی قفقاز اوسیدونکي او ابو معیب زرقاوی به جهاد بدنام او رسوا کړي.

د کتاب له متن ښکاري چې د عرب - افغان جهاد معنوي پلار عبدالله عزام او د جهاد اول نسل ښه نوم او اعتبار سوچه او سپیڅلی وښيي.

انس دا مني چې MAK لوژستیکي سازمان له بنسټګرو وم او د هغه بدلیدل په القاعده پارونکي ديب ته سقوط وو مگر د القاعده د جوړښت مسول نه يم . (۱۴۵ پاڼه.)

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

انس دوه اتلان لري: عبدالله عزام فلسطينی اسلامپال چې د عرب - افغان جهاد پلار گڼل کېږي. عزام د افغان جهاد فتوا د اسلامي علماوو په صادرولو کې عمده رول ولوبول، په افغانستان کې جهاد په هر مسلمان فرض دی دا په اسلامي فقه کې اجتهاد وو چې د اسلامي دولتونو په شتون کې جهاد فتوا صادره کړله. فتوا د دوزخ ور خلاص او پرانستل.

هر څوک کېدای شي هرچېرته وځنګړي، دا مذهبي فرض وو چې د سياسي اسلام. د بنسټپالی پرانستل.

برخلاف د نورو باصلاحيت کسانو عزام د افغانستان او پاکستان په سيمه کې حضور لرل او د افغان مقاومت ډلو ته له عربي هيوادونو مرستي چمتو کولې.

عبدالله انس وروسته د عزام له لور سره واده وکړل.

کله چې انس افغانستان خاوری ته داخل شو د هيواد دننه يوازي ۱۵ عرب جنگيالي وو. (42 پاڼه)

په افغانستان کې هېڅکله له ۱۰۰ زيات عرب جنگيالي د شوروی پرضد جنگيدل.

په افغان جهاد کې عرب جنگياليو د اهميت وړ رول نه لرل، کله چې د فبروري ۱۹۸۹ کال کې شوروی وروستي. سرتيري د دوستي له پله د شوروي خاوري ته واوبتل، د ډاکتر نجيب الله د حکومت په دوران کې عرب جنگيالي افغانستان ته د جگړې لپاره راغلل.

د اريانتيا خبره دا وه چې ولی عرب د خپل هيواد د مستبدو حاکمانو پر ضد نه جنگيدل، بالاخره د جهاد افسانې د شوروی امپراتوری ونړوله.

عبدالله انس په کتاب کې د افغان مجاهدينو ډلو تر منځ بی اتفاقي په هکله ليکي :

زه ډير ژر پدی پوه شوم چې په جهاد کې داتلانو کمبود نشته مگر اصلي ستونزه بی اتفاقي دی.

افغان جهاد کې جنگيالي د جنگ کلتور ته اړتيا لري، هغوي انساني او مذهبي لارښونو ته ضرورت لري، همدارنگه پوځي مرستي سمی چمتو شي.

سياست او ديپلوماسي د شوروی تر کلاشينکوف غوره دي چې مور د هغو له جملی له يو هم برخمن نه يو. (55 پاڼه) انس وائي:

زه يو وخت د بشري مرستو او زده کړو مسول وم عرب جنگياليو سياسي پوهه نه لرله مور غوښتل خان د منځنی اسيا غرونو ته ورسوو او دا زمور د ناکامی بل علت وو.

د عربو لويه ستونزه دا وه چې د لوستلو وړتيا نه درلودله، د ځواکونو په بلانس نه پوهيدل او په پایله کې له مسلحانه مبارزې څخه بنيادگر اسلامي نهضت وزيريدل.

خان وژونکي اسلامي نهضت يو خان وژونکي ځواک وو چې د شوروي ضد جهاد دواړه اتلان عبدالله عزام او مسعود د اسلامي بنيادگرو له خوا ووژل شول.

په پېښور کې زياتره عرب جنگيالي د حکمتيار پلويان وو چې د عزام د وژلو لپاره يې چاپيريال چمتو کړل.

عبدالله عزام جگړه کول له سياسي متن بيل وو، عزام په ۱۹۸۲ کال په اوړی کې کله چې اسرانيلي پوځونو د فلسطين گوريلا مقاومت محاصره کړل، ياسر عرفات او ملگري يې په بيروت کې پاته شول او عزام چې د فلسطين د گوريلا ځواک غړی وو په افغانستان کې جهاد ته ودانگل چې هېڅ معنی يې نه لرله.

ما ددی ليکنې ليکوال په شخصی توگه داسوال له عزام او نردي ملگرو طرح کړ مگر هېڅکله قناعت بڼونکي ځواب تر لاسه نه کړل.

عزام په افغانستان کې د هغه زبر ځواک پر ضد جنگيدل چې فلسطينی گوريلا ته وسلي چمتو کولې او بل زبر ځواک امريکا د فلسطينانو قسم خورلي دښمن اسرانيل ته وسلي او پېسي ورکولې او تر دی بل بی معنی خبره نشته ده.

عجيبه متناقض دريځ عزام غوښتل په مرکزي اسيا کې د فلسطين گوريلا کلتور ته پيوند ورکړي او د فلسطين برخليک د عرب سياست په متن کې کمزوري کړي.

په ۸۰ مه کلنو د عبدالله عزام بلنليک له عرب ځوانانو چې د افغان جهاد له کاروان سره يو ځای شي او په سلهاوو عرب ځوانانو جهاد ته لېبک وويل چې په افغانستان کې وځنګيدل.

پایله يې تکه وه چې دوام يې تراوسه مور لکه ترياکو باندي روردي ترياکپان يو.